



Notat - Korrektion af udgiftsopgørelse i forbindelse med indførelse af minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet

Sagsnavn: Budget 2024-27
Sagsnummer: 00.01.00-S55-2-22
Skrevet af: Karl Fritjof Lilliendal Krassel og Kenneth Koed Nielsen
E-mail: karl.fritjof.lilliendal.krassel@randers.dk og Kenneth.koed.nielsen@randers.dk
Forvaltning: Budget, Børn og skole
Dato: 14-08-2023
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2024-2027)

I foråret 2023 indledte forvaltningen et arbejde med at lave en model for løbende opfølgning på både den nationale og lokale beslutning vedrørende indførelse af minimumsnormeringer i Randers Kommunes dagtilbud. Arbejdet har afdækket, at den samlede økonomi til minimumsnormeringer er væsentligt bedre end, hvad der oprindeligt blev forventet. Årsagen hertil er primært en række tekniske beregningsfejl i det regneark, som blev opbygget for at vurdere de økonomiske konsekvenser tilbage i 2021.

Nedenstående tabel 1 giver et samlet overblik over finansieringen og omkostningerne til indfasning af den nationale og lokale beslutning vedrørende minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet. I tabellen er omkostningerne opdelt i omkostninger til forbedring af selve personalenormeringen og omkostninger til forbedring af personalets uddannelsesgrad.

Indfasningen af den nationale og lokale beslutning er fuldt gennemført ultimo 2025, hvorved 2025 er udtryk for det permanente niveau. Fra og med 2025 er der således isoleret set afsat 7,7 mio. kr. for meget til indfasning af den nationale og lokale beslutning vedrørende minimumsnormeringer.

Tabel 1: Samlet økonomi

2023-priser	Regnskab		Budget			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Finansiering	-8,0	-12,1	-26,0	-44,7	-41,8	-45,5
Lokal og national beslutning						
Forbedring i normering	0,0	10,2	19,8	29,2	24,2	24,2
Forbedring i uddannelsesgrad	0,0	1,5	1,6	9,9	11,5	13,6
Lokal og national beslutning i alt	0,0	11,7	21,4	39,1	35,7	37,8
Nettoresultat	-8,0	-0,4	-4,6	-5,6	-6,1	-7,7

Lokal beslutning

Der er lokalt i Randers Kommune blevet besluttet en mere ambitiøs implementering af minimumsnormeringerne end den nationale beslutning foreskriver. Det er konkret blevet besluttet at:

- Minimumsnormeringen på 6 børn pr. voksen skal indføres fra og med 2023 i Randers Kommune i modsætningen til 2024, som lovkravet lyder. Beregningsmæssigt er vuggestuebørn i den forbindelse medregnet dobbelt (som 2 enheder) hvilket afspejler normeringskravet på 3 børn pr. voksen i vuggestuer.

- Fra og med 2024 skal minimumsnormeringen på 6 børn pr. voksen opgøres på institutionsniveau. Med den nuværende fordeling af børn i dagtilbud og selvejende institutioner svarer det i praksis til en normering på 5,96. Dette skyldes, at et mindre personalespild ikke kan undgås, idet antallet af børneenheder ikke nødvendigvis er deleligt med seks.
- Pædagoger ansat for udlagte støttemidler (socioøkonomi) samt ressourcegrupper indgår ikke i normeringsberegningen.
- Pædagogiske ledere indgår ikke i normeringsberegningen. Fra 2024 er denne beslutning dog ændret, så de pædagogiske ledere herefter må medregnes med 30% i opgørelsen af normeringerne.

Korrektion af tidligere beregningsfejl

I forbindelse med genberegning af omkostningerne til at implementere den lokale beslutning vedrørende minimumsnormeringer i Randers Kommune, er der blevet konstateret en række fejl i de oprindelige beregninger. De væsentligste er:

- **Opgørelse af normering**

Der er konstateret to fejl i opgørelsen af personalenormeringen. Fejl i opgørelsen tidligt i indfasningen har relativ stor betydning, da det medfører en permanent niveauændring i behovet for at ansætte ekstra personale.

Pædagogstuderende og pædagogiske assistentelever

Pædagogstuderende og pædagogiske assistentelever har fra starten ikke været indregnet i opgørelsen af normeringen – hverken i udgangspunktet eller i opgørelsen af det fremadrettede personalebehov. De pædagogstuderende og de pædagogiske assistentelever indgår jf. lovgivningen med en vægt på henholdsvis 0,43 og 0,24 i normeringsopgørelserne, og der er ikke lokalt truffet beslutning om, at disse ikke skal medregnes i opgørelsen af normeringerne i Randers Kommune.

Pædagoger ansat på udlagte støttemidler

Modsat har pædagoger ansat for udlagte støttemidler og midler til ressourcegrupper ved en fejl været inkluderet i det antal medarbejdere, der blev taget afsæt i ved opgørelsen af behovet for nye medarbejdere. Jf. ovenfor er dette ligeledes ikke i overensstemmelse med den lokale beslutning.

Selv om de to fejl delvis udligner hinanden, så har der samlet set været indregnet et for stort behov for en forhøjelse af personalenormeringen for at leve op til minimumsnormeringerne.

- **Private institutioners andel af minimumspuljen**

Private institutioner skal have en andel af minimumspuljen fra Børne- og Undervisningsministeriet baseret på deres andel af børnetallet svarende til ca. 8% årligt. Ved en fejl var dette beløb blevet akkumuleret over tid i det anvendte regneark, så de private institutioners andel af minimumspuljen ikke blot blev opgjort i forhold til det pågældendes års andel af børn, men også tidligere års andele af minimumspuljen. Dette har således bidraget til, at udgifterne til indførelse af minimumsnormeringer er blevet overvurderet.

Konsekvenser for den nye tildelingsmodel

Ovenstående opgørelse viser, at udgiften til implementeringen af den nationale og lokale beslutning vedrørende minimumsnormeringer er lavere end hidtil antaget. Som det fremgår af tabel 1, så er der isoleret set tale om en mindredgift på 5,6 mio. kr. i 2023 stigende til 7,7 mio. kr. fra og med 2025.

Til gengæld viser beregningerne bag den nye tildelingsmodel på dagtilbudsområdet, at den samlede lønudgift til minimumsnormeringer mv. kun lige kan afholdes inden for det afsatte budget på

dagtilbudsområdet. Budgettet er på i alt 409,5 mio. kr., og lønudgifterne er på 400,7 mio. kr. Dvs. at der kun er et restbudget til øvrige driftsudgifter på ca. 8,8 mio. kr.

Dette budgetbeløb skal finansiere samtlige daginstitutioners udgifter til bl.a. kompetenceudvikling, inventar og legepladser, it og telefoni, materialer og aktiviteter med børnene samt særlige arrangementer for børn, forældre og personale.

En undersøgelse af de faktiske udgifter til øvrig drift i 2021 og 2022 viser, at udgifterne har været væsentlig højere end det restbudget på 8,8 mio. kr., der er mulighed for at afsætte, når lønudgiften til minimumsnormeringer mv. er finansieret.

I 2021 har udgiften været på 15,4 mio. kr., mens den har været på 18,3 mio. kr. i 2022. Dvs. at der har været et merforbrug på øvrig drift på henholdsvis 5,2 og 8,0 mio. kr.

Denne budgetudfordring forstærkes yderligere af, at daginstitutionerne i 2021 og 2022 har anvendt henholdsvis 9,1 og 10,0 mio. kr. på udgifter til legepladser og udearealer samt udvendig bygningsvedligeholdelse. Der er her tale om udgifter, som ikke finansieres via de budgetmidler, der er afsat hos Ejendomsservice til vedligeholdelse af udearealer og bygninger.

Samlet set har dagtilbudsområdet således haft et merforbrug til øvrig drift og til legepladser, udearealer og bygningsvedligeholdelse på 14,2 mio. kr. i 2021 og 17,9 mio. kr. i 2022.

I 2021 er merforbruget blevet finansieret via, dels et mindreforbrug på løn på 13,3 mio. kr., og dels et forbrug af overførte budgetmidler fra 2020. Tilsvarende er merforbruget i 2022 blevet finansieret via et mindreforbrug på løn på 19,6 mio. kr. På grund af kravene om minimumsnormeringer kan der i udgangspunktet ikke i samme grad forventes mindreforbrug på løn fremadrettet.

Forvaltningens anbefaling

Samlet set foreslår forvaltningen, at der ikke ændres på dagtilbudsområdets økonomi og at de beskrevne beregningstekniske fejl således ikke rettes. Herved vurderes det, at der er tilstrækkelig økonomi på området til at også finansiere udgifter til øvrig drift.

Dette skal ses i sammenhæng med, at dagtilbudsområdet i udgangspunktet også er overfinansieret i forhold til forudsætningen om en stigende pædagogandel frem imod fuld indfrielse af 65%-målsætningen i 2025 og frem. Forvaltningen arbejder bedst muligt på at indfri målet, men det vurderes på nuværende tidspunkt ikke muligt at realisere målsætningen indenfor den fastlagte tidsramme. Dette giver dagtilbudsområdet noget luft i økonomien som forvaltningen – efter de sædvanlige decentraliseringsprincipper indeholdt i Randersmodellen - ligeledes foreslår fastholdes på området med henblik på at medfinansiere udgifter til øvrig drift.